

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/107/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522201164
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8522201164.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ G. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. č. XXX, t.č. F. č. XXX, 2/ H. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. č. XXX, 3/ Y. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. č. XXX, 4/ U. H., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom F. č. XXX, t.č. F. č. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Obec Kolačkov, deti rodičov, otec: Z. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. č. XXX, t.č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Prešov, matka: L. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. č. XXX za účasti osoby, ktorej boli mal. deti zverené Z. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. č. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o zrušenie spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd r u š í náhradnú osobnú starostlivosť Z. H., nar. XX.X.XXXX, určenú rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/139/2021 zo dňa 11.5.2022 nad maloletými deťmi G. H., nar. XX.X.XXXX, H. H., nar. XX.X.XXXX, Y. H., nar. XX.X.XXXX a U. H., nar. X.XX.XXXX.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa (ďalej len navrhovateľ) návrhom doručeným súdu dňa 19.8.2022 navrhol zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť u mal. detí H. (G., H., Y. a U.) nariadenú rozsudkom tunajšieho súdu pod sp. zn. 2P/139/2021 zo dňa 11.5.2022. Návrh odôvodnil tým, že mal. deti pochádzajú z manželstva L. H. a Z. H.. Z dôvodu, že obaja rodičia boli vzatí do väzby, Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením, spis. zn. 4P/129/2021, zo dňa 9.12.2021, právoplatným dňa 1.2.2022, mal. deti G. H., H. H., Y. H., U. H., dočasne zveril do osobnej starostlivosti ich brata Z. H.. Následne Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom, spis. zn. 2P/139/2021, zo dňa 11.5.2022, právoplatným dňa 8.6.2022, mal. deti H. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti ich brata Z. H. a otca aj matku detí zaviazal platiť výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Matka mal. detí p. L. H. bola dňa 1.8.2022 prepustená z väzby na slobodu a otec mal. detí bol prepustený z väzby do výkonu trestu odňatia slobody (sp. zn.: 8T/30/2022). Matka sa vrátila do domácnosti k mal. deťom, o ktoré sa stará a zanikli dôvody, pre ktoré boli mal. deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/97/2022 zo dňa 9.8.2022 súd nariadil neodkladným opatrením odovzdať maloleté deti H. do starostlivosti ich matky L. H.. V závere zdôraznil, že v súlade s čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. je v najlepšom záujme mal. dieťaťa zachovať jeho rodinné prostredie a starostlivosť poskytovanú rodičom. K návrhu pripojil rodné listy detí.

2. Uznesením sp. zn. 4P/107/2022 zo dňa 5.9.2022 súd ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka a to Obec Kolačkov.

3. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach a vo veci nariadil pojednávanie.

4. Pojednávanie sa otec detí a kolízny opatrovník nezúčastnili, napriek tomu, že predvolanie im bolo riadne a včas doručené, svoju neúčast' nijakým spôsobom neospravedlnili, preto súd v zmysle § 180 C.s.p. súd pojednával v ich neprítomnosti.

5. Navrhovateľ na pojednávaní na podanom návrhu trval, uviedol, že dôvody pre ktoré boli maloleté detí zverené do náhradnej osobnej starostlivosti ich plnoletého brata pominuli. Matka detí bola dňa prepustená z väzby a zabezpečuje osobnú starostlivosť deťom.

6. Matka mal. detí sa k návrhu pripojila, potvrdila, že od 1.8.2022 kedy bola prepustená z väzby na slobodu zabezpečuje osobnú starostlivosť deťom, detí pravidelne chodia do školy, nemá s nimi výchovné problémy.

7. Osoba, ktorej bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, Z. H. s návrhom súhlasil, potvrdil, že matka mal. deťom od času čo bola prepustená z väzby deťom poskytuje osobnú starostlivosť.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov ako aj s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu týkajúcich sa mal. detí sp. zn. 2P/97/2022 a 2P/139/2021, na základe čoho ustálil, že skutkový stav zodpovedá stavu ako ho opísal navrhovateľ v návrhu.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

9. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

10. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

11. Podľa čl. 5 prvá veta zák. č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len ZoR) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

12. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) ZoR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 28 ods. 2 ZoR rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 30 ods. 1 prvá veta ZoR rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia.

15. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. ZoR ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

16. Podľa § 45 ods. 4 prvá veta ZoR osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia;

17. Podľa § 47 ods. 1 ZoR Náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

18. Podľa § 47 ods. 2 ZoR súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

19. Podľa § 47 ods. 5 ZoR ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

Právne posúdenie vecí:

20. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že pominuli dôvody, pre ktoré boli maloleté deti G., H., Y. a U. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti ich plnoletého matky. Rodičia maloletých detí tým, že boli vzatí do väzby objektívne nemohli vykonávať svoje rodičovské práva a povinnosti, deti ostali bez osôb, ktoré by zabezpečovali starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a ich všestranný vývoj, ktoré by ich zastupovali a spravovali ich majetok, preto boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti ich brata Z. H.. Matka maloletých detí bola dňa 1.8.2022 prepustená z výkonu väzby a teda už objektívne môže a v zmysle ustanovení Zákona o rodine je aj jej povinnosťou zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti, teda sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletých detí, zastupovať ich a spravovať ich majetok. Tým, že matka maloletých detí bola prepustená na slobodu pominuli dôvody, pre ktoré boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti ich brata. Je v najlepšom záujme maloletých detí, aby boli v osobnej starostlivosti ich rodičov, v danom prípade matky.

21. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že pominuli dôvody pre ktoré boli mal. deti G., H., Y. a U. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti svojho brata, preto súd návrhu v celom rozsahu vyhovel.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Odvolyvanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. (§ 59 ods. 1 C.m.p.)

Odvolyvanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Odvolyvanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolyvanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Navrhovateľ, matka dieťaťa, osoba, ktorej dieťa bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti sa po vyhlásení rozsudku vzdali odvolania, čo potvrdili svojim podpisom do zápisnice súdu.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu